

PROIECT

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea operatorilor din industria de procesare a cerealelor și fabricarea uleiurilor ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei

În contextul restricțiilor manifestate pe piață ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, a perturbărilor lanțurilor de aprovizionare și a creșterii majore a prețurilor la energia electrică, combustibil și transport este necesară instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru operatorii economici care își desfășoară activitatea în industria de procesare a cerealelor și fabricarea uleiurilor,

deoarece Comunicarea CE - Cadru temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei (2022/C 131/01), cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Cadru temporar Ucraina, constituie baza legală prin care Statele Membre pot pune în aplicare scheme de ajutor de stat și, așa cum se precizează în cadrul temporar Ucraina, criza geopolitică provocată de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei are consecințe grave asupra aprovizionării cu cereale, în deosebi cu grau și porumb și cu semințe oleaginoase, respectiv floarea soarelui,

având în vedere situația determinată de creșterea prețului pe piață la energie și gaze naturale, cu efecte negative raportate la creșterea costurilor de producție la niveluri nesustenabile și implicit a prețurilor pe piață a produselor agricole primare, care conduc la prețuri crescute pentru produsele procesate oferite populației și pentru furajele necesare pentru animale,

având în vedere că prețurile la energie electrică și combustibil au crescut cu 25% în mai 2022, față de decembrie 2021, iar impactul acestor creșteri de prețuri se resimte în privința lichidității, volatilității piețelor, lipsei accesului la o finanțare urgentă și necesară,

raportat la faptul că perioada scursă de la declanșarea războiului din Ucraina s-au înregistrat factori perturbatori atât în piața cerealelor și semințelor oleaginoase, cât și în funcționarea normală a sectoarelor morărit și fabricare uleiuri, datorită blocării exporturilor de cereale din Ucraina și Rusia prin Marea Neagră și dezechilibrarea comerțului cu grâu din Africa, blocarea exportului de cereale din Ucraina prin Marea Neagră și limitarea la ce se poate tranzita prin România și Polonia, precum și blocarea accesului la inputurile pentru agricultura provenite din Rusia și Ucraina,

deoarece intervenția militară a Rusiei în Ucraina a avut consecințe negative multiple în sectoare economice importante, cuantificate prin creșteri accentuate ale prețurilor la produse materie primă precum grâu, porumb, floarea soarelui, care s-au dublat în trimestrul 2 al anului 2022 față de aceeași perioadă a anului 2021 și au crescut cu peste 20 % în martie 2022 la începutul războiului, prețul energiei electrice a înregistrat creșteri cuprinse între 80-100 %, iar constituirea stocurilor de produse agricole primare precum grâu, porumb, floarea soarelui, necesare procesării a fost afectată de creșterea costurilor cheltuielilor de transport pe fondul creșterii prețurilor la combustibili, cu 25-30 %,

în considerarea faptului că situația menționată a diminuat semnificativ capacitatea financiară a operatorilor din industria de procesare a cerealelor și fabricarea uleiurilor de a-și constitui pe parcursul acestui an stocuri de materie primă necesară desfășurării activității, respectiv stocuri de grâu, porumb, floarea soarelui,

deoarece sunt afectați procesatorii de produse agricole primare de creșterile în lanț ale prețurilor la utilități, care pot avea ca rezultat distorsiuni în lanțul de aprovizionare cu stocuri de produse agricole primare precum grâu, porumb, floarea-soarelui, necesare unor sectoare vitale pentru asigurarea necesarului de consum al populației, precum produse de panificație, făină, mălai, ulei de floarea-soarelui,

în considerarea faptului că este imperios necesară contracararea amenințării unei perturbări majore a pieței cauzate de creșterea costurilor cu utilitățile și cheltuielile de procesare, precum și a prețurilor crescute la produsele agricole primare destinate procesării, care au condus la situația în care activitățile economice de procesare în sectoarele de morărit sau de fabricare a uleiurilor se desfășoară la limita rentabilității, sau au devenit chiar nerentabile,

față de situația previzibilă în care criza generată de războiul din Ucraina poate avea probabile consecințe viitoare grave asupra aprovizionării interne cu cereale și semințe oleaginoase, precum și cu plante proteice, necesare sectorului de procesare și în contextul celor prezentate, este nevoie de sprijin pentru procesatorii cei mai vulnerabili din sectoarele de morărit și fabricare de uleiuri în care costurile cresc la niveluri nesustenabile și periclitează activitatea acestor sectoare,

în scopul evitării blocajelor, asigurării unui lanț de aprovizionare funcțional și menținerea în funcțiune a operatorilor din industria de procesare a cerealelor și fabricarea uleiurilor este necesară aprobarea de urgență a unei scheme de ajutor de stat în baza secțiunii 2.1 Ajutoare limitate, pct. 41 (a) din Cadrul temporar Ucraina care prevede o limită maximă de 500.000 Euro per întreprindere,

prin prezenta schemă se propune acordarea unui sprijin financiar de maxim 500.000 Euro per întreprindere pentru operatorii din industria de procesare a cerealelor și fabricarea uleiurilor astfel încât să fie asigurată procesarea unei cantități de cereale și semințe de floarea soarelui, având în vedere că existența pe piață a unor cantități minime de făină, mălai și ulei reprezintă o componentă strategică a securității alimentare din țara noastră,

sprijinul acordat prin prezenta schema de ajutor constituie o compensare parțială a creșterii costurilor suportate de operatorii din industria de procesare a cerealelor și fabricarea uleiurilor pentru aprovizionarea cu materie primă, semințe de grau, porumb și floarea soarelui și costurile legate de transport, depozitare și procesare,

ținând cont de dificultățile întâmpinate pe lanțurile de aprovizionare și costurile ridicate la utilități este necesară susținerea activității operatorilor din industria de procesare a cerealelor și fabricarea uleiurilor în anul 2022 prin măsuri economice adecvate, în vederea asigurării hranei și menținerii locurilor de muncă.

având în vedere necesitatea reglementării fără întârziere a acestor aspecte și ținând seama că nepromovarea în regim de urgență a prezentului act normativ va avea drept consecințe negative:

- desfășurarea activităților economice de procesare în sectoarele de morărit sau de fabricare a uleiurilor la limita rentabilității, sau chiar sub această limită, deoarece, pe fondul creșterii accentuate a prețurilor la utilități și a cheltuielilor de procesare, s-a diminuat semnificativ capacitatea financiară a operatorilor economici de a constitui stocurile de materie primă necesare procesării;
- imposibilitatea operatorilor din industria de procesare a cerealelor și fabricarea uleiurilor în a asigura continuarea activității de procesare produse pentru morărit și fabricare a uleiurilor;
- oprirea activității de procesare, inclusiv prin închiderea operatorilor din aceste domenii și apariția unor efecte sociale deosebit de importante;
- impact economic negativ, datorat riscului neasigurării materiei prime necesare consumului uman de pâine, făină, mălai, ulei de floarea-soarelui, cu risc previzibil pentru asigurarea securității alimentare;
- apariția unor dezechilibre în funcționarea pieței produselor agro-alimentare pe fondul constituirii unor stocuri de materie primă cu prețuri ridicate și a înregistrării unor cheltuieli de producție ridicate, spre exemplu prețul făinii de grâu a înregistrat creșteri de circa 41% în iunie 2022, afectând gradul de rentabilitate a sectorului de panificație și existând o presiune majoră asupra prețului la pâine și produsele de panificație, iar influențele sociale ale acestui aspect pot fi ridicate;
- menținerea stării de vulnerabilitate a operatorilor economici din sectoarele de procesare pentru panificație și fabricare uleiuri.

întrucât elementele prezentate definesc un context excepțional și vizează interesele economice ale României având în vedere că statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea continuării activității economice,

în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situație de urgență, extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1-(1) Prezenta ordonanță de urgență instituie o schemă de ajutor de stat pentru acordarea unui grant financiar operatorilor din industria de procesare a cerealelor și fabricarea uleiurilor pentru obținerea de făină de grâu, mălai și ulei de floarea soarelui.

(2) Schema de ajutor de stat constă în compensarea parțială a creșterii costurilor suportate de operatorii economici din industria de procesare a cerealelor și fabricarea uleiurilor, legate de constituirea stocurilor de materie primă, semințe de grau, porumb și floarea soarelui și a costurilor legate de transport, depozitare și procesare, ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, denumită în continuare schemă.

Art.2-(1) Prezenta schemă respectă prevederile Secțiunii 2.1 - Ajutoare limitate din Comunicarea CE - Cadru temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria C 131, în data de 23 martie 2022, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Schema prevăzută la art.1 se notifică la Comisia Europeană în baza articolului 108
(3) din Tratatul de Funcționare al Uniunii Europene.

Art.3 Direcțiile pentru Agricultură Județene, respectiv a municipiului București, denumite în continuare DAJ, reprezintă autoritatea competentă responsabilă cu implementarea schemei.

Art.4 - (1) Grantul financiar reprezintă suma maximă care se acordă per operator din industria de procesare a cerealelor și fabricarea uleiurilor pentru asigurarea unor cantități minime de făină de grâu, mălai și ulei de floarea soarelui.

(2) Schema se aplică pe întreg teritoriul României și se cumulează cu orice alte scheme de sprijin finanțate de la bugetul de stat pe secțiunea 2.1 - Ajutoare limitate, pct. 41, lit. a) din Comunicarea CE - Cadru temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, cu respectarea pragului maxim de 500.000 Euro / beneficiar.

(3) Cheltuielile în legătură cu plățile menționate de prezenta schemă se efectuează până la data de 31 decembrie 2022.

Art.5 Beneficiarii prezentei scheme sunt operatorii economici, indiferent de mărimea acestora, care desfășoară activități încadrate în următoarele clase de clasificare:

a) CodCAEN1061 - Fabricarea produselor de morărit

b) Cod CAEN 1041 - Fabricarea uleiurilor și grasimilor

Art. 6 Pentru a fi eligibili la acordarea ajutorului prevăzut de prezenta schemă, beneficiarii menționați la art.5 trebuie să îndeplinească cumulativ, următoarele condiții:

a) să solicite ajutorul prevăzut de prezenta ordonanță de urgență;

b) să constituie stocuri necesare procesării, respectiv stocuri de grâu în perioada începând cu 15.08.2022 până la 01.11.2022, inclusiv, sau stocuri de porumb în perioada începând cu 01.09.2022 până la 01.11.2022, inclusiv, sau stocuri de floarea-soarelui în perioada începând cu 15.08.2022 până la 01.11.2022;

c) să dețină Autorizația de mediu emisă de autoritatea de mediu competentă;

d) să dețină cel puțin un raport lunar de producție din anul 2022;

e) să dețină certificat de înregistrare emis de Oficiile teritoriale ale Registrului Comerțului, cu mențiunea codului / codurilor CAEN precizate la art.5;

f) să dețină facturi / file din carnetul de comercializare a produselor agricole, aferente pentru constituirea stocurilor și emise în perioadele prevăzute la lit.b), cu menționarea cantității;

g) să nu se afle în reorganizare, lichidare sau faliment la data depunerii cererii, conform evidențelor Oficiului Național al Registrului Comerțului (ONRC).

Art.7-(1) Grantul financiar maxim care se acordă per beneficiar este de 500.000 euro.

(2) Grantul financiar se acordă în lei, la cursul valutar de schimb euro/leu comunicat de către Banca Națională a României la data de 1 august 2022.

(3) Nivelul minim al stocurilor constituite în perioadele prevăzute la art.6, lit.b), pentru care se acordă grantul financiar maxim, este de 14.280,00 tone stocuri de grâu, sau 14.280,00 tone stocuri porumb, sau 9.615,00 tone stocuri de floarea-soarelui.

(4) Dacă stocurile constituite în perioada prevăzută la art.6, lit.b) sunt mai mici decât cele prevăzute la alin.(3), nivelul grantului financiar care se acordă unui beneficiar se diminuează procentual, în mod corespunzător.

Art.8-(1) Resursele financiare totale necesare implementării schemei reprezintă 985.740,00 mii lei, echivalent în euro a sumei de 200.000,00 mii euro calculat la cursul valutar de schimb prevăzut la art. 7, alin (2) care se distribuie astfel:

- a) 124.000,00 mii euro pentru beneficiarii cu Cod CAEN 1061 - Fabricarea produselor de morarit în vederea obținerii de făină de grâu;
- b) 10.000,00 mii euro pentru beneficiarii cu Cod CAEN 1061 - Fabricarea produselor de morari în vederea obținerii de mălai ;
- b) 66.000,00 mii euro pentru beneficiarii cu Cod CAEN 1041 - Fabricarea uleiurilor si grăsimilor în vederea obținerii uleiului comestibil de floarea soarelui.

(2) Resursele financiare totale prevăzute la alin. (1) se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe anul 2022.

(3) În cazul în care suma totală solicitată la plată de beneficiari, determinată conform art.7, depășește resursele financiare totale prevăzute la alin. (1), suma cuvenită fiecărui beneficiar se reduce proporțional.

Art.9- (1) În cazul nerespectării de către beneficiari a condițiilor prevăzute la art. 6, aceștia sunt obligați la restituirea contravalorii grantului acordat, la care se adaugă dobânzi și penalități de întârziere calculate de la data încasării acestuia până la data recuperării integrale, conform prevederilor legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale legii nr. 207/2015 privind codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) reprezintă creanțe bugetare, pentru recuperarea acestora aplicându-se în mod corespunzător dispozițiile Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Procesele-verbale de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare întocmite de către DAJ, prin care se individualizează sumele de recuperat exprimate în moneda națională, constituie titluri de creanță și cuprind elementele actului administrativ-fiscal prevăzut de Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Titlul de creanță constituie titlu executoriu la data împlinirii termenului de scadență prevăzut în cuprinsul acestuia, stabilit în conformitate cu prevederile Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ individual care i se adresează trebuie să solicite autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, în condițiile și termenele prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Creanțele bugetare principale și accesorii se sting prin plată voluntară, compensare sau prin executare silită de către organele fiscale competente subordonate Agenției Naționale de Administrare Fiscală, conform prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Titlurile executorii împreună cu dovada comunicării acestora către debitor se transmit organelor fiscale competente subordonate Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în vederea recuperării creanțelor bugetare prin executare silită, conform Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Cuanțumul creanțelor bugetare accesorii, reprezentate de dobânzi și penalități de întârziere, se calculează de către DAJ, care au emis procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare.

(9) Creanțele bugetare accesorii, reprezentate de dobânzi și penalități de întârziere, se individualizează prin procese-verbale de constatare a accesoriilor, ce reprezintă titluri de creanță, prevederile alin. (2)-(5) aplicându-se în mod corespunzător.

(10) În procedura insolvenței, înscrierea creanței bugetare la masa credală a debitorului se efectuează de către DAJ.

(11) Creanțele bugetare principale și accesorii se recuperează în conturile indicate în titlurile de creanță și se constituie venit integral la bugetul de stat.

Art.10-(1) Toate documentele depuse în vederea solicitării ajutorului de stat acordat potrivit prezentei ordonanțe de urgență se păstrează la DAJ pe o perioadă de 10 ani fiscali de la data la care a fost acordat ajutorul de stat.

(2) Toate documentele care atestă ajutorul de stat convenit se păstrează de către beneficiarii ajutorului de stat pe o perioadă de 10 ani fiscali de la data încasării sumei convenite.

Art.11 Procedurile administrative specifice de implementare a schemei prevăzută de prezenta ordonanță de urgență, precum și formularistica aferentă necesară acestor proceduri, se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 12 Textul prezentei scheme și informațiile aferente fiecărui beneficiar a cărui sprijin financiar depășește valoarea de 100.000,00 euro, se publică pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pe adresa www.madr.ro și pe site-urile DAJ.

Art. 13. Prevederile prezentei scheme de ajutor intră în vigoare după primirea Deciziei Comisiei Europene de acordare a ajutorului de stat.

**PRIM – MINISTRU,
NICOLAE – IONEL CIUCĂ**